

Til alle landets helsepersonell

Deres ref.:
Vår ref.: 20/8101-3
Saksbehandler: Anne Farseth
Dato: 13.03.2020

Vedtak etter lov om helsemessig og sosial beredskap § 4-1 første ledd om forbud mot utenlandsreiser for helsepersonell som jobber med pasientbehandling

For å opprettholde nødvendig helse- og omsorgstjenester, har HelseDirektoratet med hjemmel i lov 23. juni 2000 nr. 56 om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven) § 4-1 gjort følgende vedtak:

Helsepersonell som jobber med pasientbehandling forbyes å reise til utlandet. Forbudet gjelder både tjenestereiser og privatreiser.

Det kan dispenseres fra forbudet i nærmere angitte tilfeller.

Vedtaket gjelder fra i dag og foreløpig ut april 2020.

Rettslig grunnlag

Etter helseberedskapsloven § 4-1 første ledd kan personell som er beordringspliktig etter lovens § 1-4 pålegges av arbeidsgiver å forbli i tjeneste ut over ordinær arbeidstid. På samme vilkår kan Helse- og omsorgsdepartementet pålegge personell som nevnt å møte frem på nærmere angitt sted og utføre nærmere tilvist arbeid innen virksomheter loven omfatter.

HelseDirektoratet har i brev datert 6. mars 2020 fra Helse- og omsorgsdepartementet fått delegert myndighet etter helseberedskapsloven § 3-1, § 4-1, § 5-1 og § 5-2.

I brev av 12. mars 2020 anmodet Helse- og omsorgsdepartementet om at HelseDirektoratet fatter vedtak med hjemmel i helseberedskapsloven § 4-1 om å forby helsepersonell som driver med pasientbehandling å reise til utlandet. Departementet mener at bestemmelsen ut fra en mer til det mindre betraktning gir hjemmel til å fattet et slikt forbud.

Begrunnelse for vedtaket

Helsepersonell har et stort samfunnsansvar og en sentral rolle i å bidra til at koronautbruddet ikke eskalerer. Forbudet skal bidra til å forhindre smittespredning blant helsepersonell og sikre tilstrekkelig kapasiteten i helsevesenet.

HelseDirektoratet

Avdeling autorisasjon

Anne Farseth, tlf.: +4792841205

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Helsedirektoratet finner det svært viktig å sikre så god personellkapasitet som mulig i norsk helsevesen. Vi bør derfor søke å unngå den krevende situasjonen vi står overfor med potensielt mange syke samtidig. Reiser utenlands med fly og andre offentlige transportmidler vil kunne øke risikoen for at kritisk helsepersonell blir utilgjengelig for arbeid ved hjemkomst.

Helsepersonell som har vært i land med høy smitterisiko kan risikere å bli pålagt karantene slik at de ikke lenger er tilgjengelig for å gi helsehjelp. Folkehelseinstituttets informasjon om karantene ved hjemkomst fra utenlandsreise vil kunne omfatte flere land og områder etter hvert. Et forbud mot å foreta utenlandsreiser vil bidra forebyggende.

Helsepersonell som omfattes av forbudet

Forbudet omfatter helsepersonell i hele landet som jobber med pasientbehandling i virksomheter som er omfattet av helseberedskapsloven § 1-4, jf. § 1-3 første ledd bokstav a-c og h:

- den offentlige helse- og omsorgstjeneste og sosialtjeneste og kommunens folkehelsearbeid etter folkehelseloven kapittel 2 og 3
- private som i henhold til lov eller avtale tilbyr helse- og omsorgstjenester eller sosialtjenester til befolkningen,
- private som uten formell tilknytning til kommune, fylkeskommune, regionalt helseforetak eller staten tilbyr helse- og omsorgstjenester eller sosialtjenester
- apotek

Unntak fra forbudet

Helsedirektoratet har vedtatt dispensasjon for helsepersonell som er tilsatt i den kommunale helse- og omsorgstjenesten i grensekommunene mellom Norge og Sverige, og har fast bopel i Sverige som nødvendiggjør reise mellom landene. Helsepersonell i denne gruppen kan på tross av forbudet reise til og fra Sverige, forutsatt at offentlige transportmidler *ikke* benyttes.

Forbudets varighet

Forbudet mot å foreta utenlandsreiser for helsepersonell som jobber med pasientbehandling gjelder foreløpig ut april 2020 med mulighet for forlengelse.

Innenlandsreiser

Helsedirektoratet fraråder videre helsepersonell å foreta unødige innlandsreiser med kollektivtransport, som tog, buss og fly. Slike reiser bør begrenses til det som er helt nødvendig.

Også reiser innenlands med kollektive transportmidler kan medføre økt smittespredning. Begrensning i reisevirksomhet vil bidra til å sikre at helsepersonellet er tilgjengelig, og at smitte blant helsepersonell unngås i størst mulig grad.

Utgiftsdekning ved kansellerte private utenlandsreiser som allerede er bestilt

Kostnadene knyttet til avbestilling av private reiser som allerede er bestilt må helsepersonellet først søke om å få refundert fra eget forsikringselskap.

Påløpte utgifter som ikke dekkes av reiseforsikringen kompenseres av det offentlige. Helse- og omsorgsdepartementet vil gi nærmere informasjon om kompensasjon for påløpte utgifter som ikke dekkes av reiseforsikring for helsepersonellet som blir berørt av dette tiltaket. Dette gjelder både helsepersonellet og reisefølget (nær familie).

Vennlig hilsen

Bjørn Guldvog
direktør

Sissel Husøy
divisjonsdirektør

Kopi:

Den norske legeforening
Justis- og beredskapsdepartementet
FYLKESMANNEN I VESTFOLD OG TELEMAR
Fylkesmannen i Innlandet
FYLKESMANNEN I NORDLAND
FYLKESMANNEN I MØRE OG ROMSDAL
FYLKESMANNEN I VESTLAND
FYLKESMANNEN I ROGALAND
FYLKESMANNEN I TRØNDELAG
Helse- og omsorgsdepartementet
Norsk Sykepleierforbund
FYLKESMANNEN I AGDER
FYLKESMANNEN I OSLO OG VIKEN
FYLKESMANNEN I TROMS OG FINNMARK